राष्ट्रिय दैनिक
प्रतिदिन
PRATIDIN NATIONAL DAILY

प्रतिदिन १६ औं वार्षिकोत्सव

वर्ष-१६ ।। अङ्क : ९९ ॥ २०८१ जेठ ०६ गते आईतबार (19th May 2024 Sunday) | Pratidin National Daily | मूल्य-रु.५/-

संसदीय छानबिन समिति बनाउने सहमति

झापा(प्रस) । सहकारीको रकम हिनामिना प्रकरणमा संसदीय छानबिन समिति बनाउन सत्तापक्ष तयार भएको छ। बालुवाटारमा शनिबार बसेको सत्तारुढ दल र नेपाली कांग्रेसबीचको बैठकले संसदीय छानबिन समिति बनाउने विषयमा सहमति गरेको हो ।

बैठकमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल, नेकपा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछाने र कांग्रेसबाट सभापति शेरबहादुर देउवा, महामन्त्री गगनकुमार थापा, राष्ट्रियसभा संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद सिटौला र प्रमुख सचेतक रमेश लेखक सहभागी थिए।

प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले सहकारी हिनामिना प्रकरणमा गृहमन्त्रीसमेत रहेका रवि लामिछानेविरुद्ध संसदीय छानबिन समिति बनाउनुपर्ने माग गर्दै आएको थियो। कांग्रेसले संसद अवरुद्धसमेत गर्दै आएको थियो। निरन्तर संसद अवरुद्ध भएपछि सभामुख देवराज घिमिरेले जसरी पनि सहमति गर्न प्रधानमन्त्रीमाथि दबाब बढाएका थिए।

प्रधानमन्त्री दाहालले पनि सरकारको नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्न, बजेट ल्याउन र विश्वासको मत पनि लिनुपर्ने अवस्था आएकाले निकास जरुरी रहेको बताएका थिए।

सत्तापक्ष र प्रतिपक्षबीच सहकारी रकम हिनामिनामा सहमति जुटे पनि त्यसको क्षेत्राधिकारको विवाद मिलाउन कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री पदम गिरीको संयोजकत्वमा कार्यदल बनेको छ ।

कार्यदमा गिरीसहित कांग्रेस सहमहामन्त्री जीवन परियार, एमाले प्रमुख सचेतक महेश बर्तौला र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सांसद शिशिर खनाल छन् ।

सत्तापक्ष र प्रमुख प्रतिपक्ष दलबीच पोखरा र बुटवलको सहकारीमा उपप्रधान तथा गृहमन्त्री रवि लामिछाने संलग्न भएको विषयमा छानबिन गर्ने/नगर्नेमा सहमति भएको छैन । मुख्यगरी यही विषयलाई केन्द्रमा राखेर संसदीय छानबिन समितिको क्षेत्राधिकारमा सहमति खोज्न कार्यदल बनेको हो ।

संसदीय समिति बनाउन सत्तारुढ दलहरु एमाले, माओवादी केन्द्र, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी र प्रमुख प्रतिपक्ष कांग्रेसबीच सैद्धान्तिक सहमति भएपनि समितिको क्षेत्राधिकारमा कुरा मिलेको छैन । कांग्रेसले उपप्रधान तथा गृहमन्त्री लामिछाने संलग्न भएको सहकारी नामै तोकेर छानबिन गर्नुपर्ने प्रस्ताव गरेको छ भने सत्तारुढ दलले संकटग्रस्त समग्र सहकारीको छानबिन गर्न समितिलाई अधिकारी दिनुपर्ने धारणा राखेको छ । सत्तापक्ष र प्रतिपक्षको यी दुई प्रस्तावबाट समितिको मध्यमार्गी क्षेत्राधिकार बनाउन शीर्ष नेताहरुले कार्यदललाई संकेत गरेका छन् । आइतबार बिहान कार्यदलले क्षेत्राधिकारको टुंगो लगाएपछि अवरुद्ध संसद् खुल्ने छ ।

कांग्रेसले गृहमन्त्री लामिछानेलाई संसद् मा बोल्न दिन अवरुद्ध गर्दै आएकोमा आइतबार उनले आफूमाथि उठेका प्रश्नको जवाफ दिने छन् । संसद् मा कांग्रेसले संसद् अवरुद्ध गर्नुको कारणसहित एक प्रतिनिधि सांसदले धारणा राख्ने छन् ।

कार्यदल बनेपछि कांग्रेसका प्रमुख सचेतक रमेश लेखकले संसदीय छानबिन बनाउने सहमति हुनु उपलब्धिको रुपमा लिनुपर्ने बताए ।

कार डिभाइडरमा ठोक्किँदा चालकको मृत्यु

झापा(प्रस)। विराटनगर महानगरपालिका-२ पिपल चोकमा शनिवार बिहान कार दुर्घटना हुँदा चालकको मृत्यु भएको छ।

बरगाछीबाट कञ्चनबारीतर्फ जाँदै गरेको को २ च ३०३१ नम्बरको कार आफैं अनियन्त्रित भइ सडकबीचको डिभाइडरमा ठोक्किएर बिहान २:४५ बजेतिर दुर्घटनामा परेको मोरङ प्रहरीका प्रवक्ता डीएसपी ज्ञानेन्द्रबहादुर बस्नेतले जानकारी दिए।

उनका अनुसार दुर्घटनामा परी कार चालक विराटनगर-५ का ३८ वर्षीय राजेन्द्रप्रसाद यादवको मृत्यु भएको छ। गम्भीर घाइते भएका यादवलाई उपचारका लागि विराट नर्सिङ होममा भर्ना गरिएको थियो। उपचारका क्रममा बिहान ६:३० बजेतिर मृत्यु भएको डीएसपी बस्नेतले बताए। तीव्र गतिका कारण कार दुर्घटनामा परेको हुनसक्ने प्रहरीले जनाएको छ। कारभित्र चालकमात्रै रहेको खुलेको छ। शवलाई पोस्टमार्टमका लागि विराटनगरको कोशी अस्पतालमा राखिएको छ। घटनाका सम्बन्धमा अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जानकारी दिएको छ।

त्यस्तै शुक्रवार साँझ झापाको चन्द्रगढी-चारआली सडकखण्डमा भएको मोटरसाइकल दुर्घटनामा परी चालक गंभीर घाइते भएका छन् ।

साँझ ५.५५ बजेको समयमा भद्रपुर नगरपालिका ९ नहर टोलस्थित चन्द्रगढी-चारआली सडकखण्डमा चारआलीबाट चन्द्रगढीतर्फ आउँदै गरेको मे ५ प ५४६२ नम्बरको मोटरसाईकल आफै अनियन्त्रित भई दुर्घटना भएको हो । दुर्घटनामा मोटरसाईकल चालक दमक नगरपालिका ४ बस्ने अन्दाजी वर्ष ४० का गंगाप्रसाद भट्टराई गंभीर घाईते भएका छन् ।

टाउकोमा चोट लागेर बोल्न नसक्ने गम्भीर अबस्थाका भट्टराईलाई ओमसाई पाथीभरा अस्पताल भद्रपुर लगि उपचार भइरहेकोमा थप उपचारका लागि उनलाई राति बीएण्डसी अस्पताल ल्याइएको छ । बीएण्डसी अस्पतालको भेन्टिलेटरमा उनको उपचार भईरहेको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय झापाले जनाएको छ ।

दुर्घटनामा पत्रकार रोहिताको मृत्यु

झापा(प्रस) । जनकपुरधाममा कारले मोटरसाइकललाई ठक्कर दिँदा पत्रकार शिवेन्द्र रोहिताको मृत्यु भएको छ । जनकपुरधामउपमहानगरपालिका-९ थापाचोकमा शनिवार बिहान बा २१ च ३३४३ नम्बरको कारले पत्रकार रोहिता सवार प्रदेश २ ज ५६९४ नम्बरको मोटरसाइकललाई ठक्कर दिएको थियो ।

उनको घटनास्थलमै मृत्यु भएको प्रहरी उपरीक्षक भुवनेश्वर तिवारीले जानकारी दिए । धनुषाको सहिदनगर नगरपालिका -८ घर भएका ३२ वर्षीय रोहिता 'जनकपुर अनलाइन' का सञ्चालक तथा मकालु खबरमा कार्यरत थिए ।

मोटरसाइकल पछाडि सवार २५ वर्षीय जयनाथ यादव घाइते भएका छन् । उनको जनकपुरको सीता अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । कार चालकलाई नियन्त्रणमा लिएर घटनाको अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरी उपरीक्षक तिवारीले बताएका छन् ।

नदीमा डुबेर कमलका युवाको गोरखामा मृत्यु

झापा(प्रस) । गोरखा नगरपालिका - १० छेपेटारस्थित दरौदी नदीमा पौडी खेल्ने क्रममा डुबेर झापा कमल गाउँपालिका - ५ पाडाजुँगी घर भएका १९ वर्षीय समिर श्रेष्ठको मृत्यु भएको छ ।

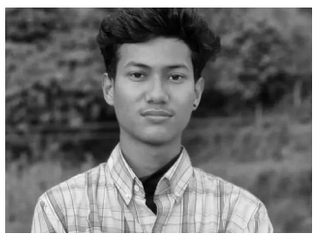

जिल्ला प्रहरी कार्यालय गोरखाका प्रहरी नायब उपरीक्षक रमेशकुमार श्रेष्ठले शुक्रवार दिउँसो ३ बजे समिरको मृत्यु भएको जानकारी दिए । समिर पालुङटार नगरपालिका - १ खोप्लाङस्थित ठुलो आमाको घरमा बस्दै आएका थिए । समिर पौडी खेल्ने क्रममा दरौदी नदीमा डुबेका थिए । नदीमा डुबेर अचेत अवस्थामा फेला पारी स्थानीयको सहयोगमा समिरलाई उद्धार गरी छेपेटार मेमोरियल अस्पताल लगिएको थियो । त्यहाँबाट रिफर गरी गोरखा अस्पतालमा पुर्याइएकोमा उपचारको क्रममा शुक्रवार साँझ मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय गोरखाले जनाएको छ । घट्नाको बारेमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीको भनाई छ । शनिवार समिरको पार्थिव शरीरलाई झापाको कन्काई माईको मुक्तिघाटमा अन्त्येष्टि गरिएको आफन्तले बताएका छन् ।

वडाध्यक्षको सुविधाबाट विद्यार्थीलाई 'हाउस बुक'

झापा(प्रस) । ताप्लेजुङको फुङ्लिङ नगरपालिका-६ का वडाध्यक्ष मदन गुरुङले आफूले पाउने सुविधाबाट विद्यार्थीलाई 'हाउस बुक' प्रदान गरेका छन् । वडाध्यक्ष गुरुङले वडामा सञ्चालित विभिन्न तीनवटा विद्यालयका ४५ जना विद्यार्थीलाई हाउस बुक उपलब्ध गराएका हन् ।

कक्षा १ र २ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई एक-एक थान (सेट) का दरले हाउस बुक वितरण गरेको वडाध्यक्ष गुरुङले जानकारी दिए । उनका अनुसार उमेर अनुसार साना बालबालिकालाई पाठ्यपुस्तक अत्यधिक बढी भएकाले थप अतिरिक्त पुस्तकका रुपमा हाउस बुक वितरण गरिएको हो ।

अतिरिक्त पुस्तक अर्थात् हाउस बुक पाएपछि साना विद्यार्थीले विद्यालयबाट उपलब्ध हुने पाठ्यपुस्तक बोक्नु नपर्ने भएको छ । विद्यालयले प्रदान गरेको पुस्तक विद्यालयमै राख्ने र हाउस बुकका रुपमा प्रदान गरिएको पुस्तक घरमा हुने भएको भएको वडाध्यक्ष गुरुङले बताए ।

उनका अनुसार घरबाट विद्यालय जाँदा र घर फर्किदा विद्यार्थीहरुले अभ्यास पुस्तिकामात्र बोक्नुपर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ । वडाध्यक्षले पाउने सेवासुविधा बापतको कुल २८ हजार ८०८ रुपियाँ बराबरको अतिरिक्त पुस्तक (हाउस बुक) विद्यार्थीहरुलाई उपलब्ध गराइएको छ ।

बास्केटबलको उपाधि आइएसए नेपाल र इमोर्टल क्लबलाई

झापा(प्रस) । धरान बास्केटबल संघद्वारा आयोजित दोस्रो अल्फाबिटा ओपन महिला-पुरुष बास्केटबल प्रतियोगिताको उपाधि महिलातर्फ आइएसए नेपाल काठमाडौं र पुरुषतर्फ इमोर्टल क्लबले चुमेको छ ।

इन्डोर बास्केटबल कोर्ट धरान रङ्गशालामा सम्पन्न फाइनल खेलमा इमोर्टल क्लबले यलम्बर क्लबलाई ७५-५६ अङ्कको अन्तरले पराजित गर्दै उपाधि चुमेको हो । सहज जित निकाल्न सफ इमोर्टलले प्रत्येक क्वाटरमा यलम्बरविरुद्ध १५-१२, २१-११, २१-१५ र अन्तिम क्वाटरमा १८-१८ अङ्क जोडेको थियो ।

इमोर्टलले उपाधिसँगै नगद ५० हजार, ट्रफी, पदक र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । इमोर्टलबाट उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका अभिषेक डङ्गोल प्रतियोगिताका उत्कृष्ट खेलाडी एमभिपि उपाधि विजेता घोषित भए । उनले नगद १० हजार, ट्रफी र प्रमाणपत्र प्राप्त गरे । उपविजेता बनेका यलम्बरले नगद २५ हजार, ट्रफी, पदक र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ ।

यसैगरी महिलातर्फको खेलमा आइएसए नेपालले धरान मेघा कलेजलाई ३९-३१ अङ्कको अन्तरले पराजित गर्दै उपाधि चुमेको छ । पहिलो क्वाटरमा ५-५ बराबर अङ्क जोडेका आइएसए र धरान मेघाले दोस्रो क्वाटरमा ११-१३ अङ्क जोड्दै पहिलो हाफमा मेघा कलेजले १८-१६ अङ्कले अग्रता लिएको थियो ।

दोस्रो हाफको खेल सुरु भएपछि आइएस नेपालले आफ्नो खेललाई सुधार्दै तेस्रो क्वाटरमा १२-४ र चौथो क्वाटरमा ११-९ अङ्कको अग्रता बनाउँदै उपाधि आफ्नो पोल्टामा पार्न सफल भएको छ ।

आइएसए नेपालले उपाधिसँगै नगद २० हजार, ट्रफी, पदक र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्यो भने टिमलाई उपाधि दिलाउन प्रतियोगिता अवधिभर उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेकी सन्ध्या डङ्गोल प्रतीयोगिताको उत्कृष्ट खेलाडी पुरस्कार एमभिपि उपाधि विजेता घोषित भइन् । उनले नगद ५ हजार, ट्रफी र प्रमाणपत्र प्राप्त गरिन् । डङ्गोलले फाइनल खेलमा व्यक्तिगत २१ अङ्क जोडेकी थिइन् । उपविजेता धरान मेघा कलेजले नगद १० हजार, ट्रफी,

❖ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि विद्यार्थीलाई अभिमुखीकरण

झापा(प्रस) । सवारी दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि ट्राफिक सचेतना प्रदान गर्ने कार्यलाई तीब्रता दिएको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय झापाले विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखीकरण गर्न थालेको छ ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट सवारी दुर्घटना न्यूनीकरण तथा सडक सुशासन पालना, सडकको प्रयोग गर्दा अपनाउनु पर्ने सावधानीसम्बन्धी ट्राफिक सचेतनामुलक एवं अभिमुखीकरण कार्यक्रम विभिन्न विद्यालयहरुमा संचालन गरिएको हो ।

शुक्रवार बिर्तामोड २ मा रहेको मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय र वीर अमरसिंह माध्यमिक विद्यालयको कक्षा-९ र १० मा अध्ययनरत अन्दाजी १६० जना विद्यार्थीहरुलाई जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट ट्राफिक सचेतनामुलक जानकारी प्रदान गरिएको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका प्रमुख नवराज न्यौपानेले बताए । त्यस्तै बिहीवार शिवसताक्षी ७ स्थित भानु माध्यमिक विद्यालय र वडा न. ८ स्थित झिलझिले माध्यमिक विद्यालयका कक्षा-९ र १० मा अध्ययनरत अन्दाजी २८० जना विद्यार्थीहरुलाई ट्राफिक प्रमुख न्यौपानेबाट अभिमुखीकरण गरिएको थियो । सवारी चालकको लापरवाहीका कारण दुर्घटना बढेसंगै ट्राफिक प्रहरीले जिल्लामा सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई तीब्रता दिएको हो । त्यसक्रममा १४ सयबढी दुई पांग्रे चालकहरुलाई ट्राफिक सचेतनामुलक प्रशिक्षण दिएको छ ।

'दुई पांग्रे सवारी चालकसँग ट्राफिक प्रहरीको पाँच मिनेट' अभियानअन्तर्गत जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयले जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा सचेतनामुलक प्रशिक्षण संचालन गरेको जनाएको छ ।

सहकारीलाई ठग उत्पादन केन्द्र बन्न दिनु हुँदैन

• द्रोण अधिकारी

नीति नियम छ अनि मात्र राज्य सञ्चालित हुन्छ भन्ने सत्य हराउँदै गएको आभास हुन्छ । पछिल्लो पटक सहकारी ठगी प्रकरण सुन्दासुन्दै नेपालीको मन मस्तिष्कमा निराशा बढ्ने क्रम तीव्र हुँदै गइरहेको छ। सरकारकै कारण सहकारी ठगहरू संरक्षित भएको आभास विभिन्न घटनाले दिलाउँदा सचेत नेपालीको मन मस्तिष्कमा निराशाको गति बढ्दै गइरहेको हो ।

नेपालमा सदाचार र नैतिक निष्ठा हराएको हो कि भन्ने प्रश्न चौतर्फी उठिरहेको छ । बहालवाला गृहमन्त्रीकै नाम सहकारी ठगीमा जोडिँदा नैतिकता नदेखाउने प्रवृत्तिले सरकार नागरिकको सुरक्षाभन्दा सत्ता सुरक्षाका लागि तल्लिन देखिन्छ । क्रान्ति र वैकल्पिक शक्तिको नामबाट राजनीतिमा उदाएका दलका नेतालाई नै सहकारी ठगीको आरोप लाग्दासमेत नैतिकता नदेखिएको सत्ता राजनीति सहकारी समस्या हल गर्न नसक्ने अवस्थामा पुगेको छ ।

नैतिकता नै नभएको सत्ता राजनीतिले नागरिकका आकांक्षा पूरा गर्न नसक्ने बुझ्दै गएका नागरिकले भरोसायोग्य नेतृत्व प्रष्ट नदेख्नु आशामाथि तुषारापात हुनु हो ।

सहकारी शब्दको अर्थ सहकार्य भन्ने हुन्छ । वि.सं. २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तनसित नेपालको अर्थतन्त्रमा उदारीकरणको प्रवेश भयो । सरकारले तीन खम्बे अर्थनीति अपनाउने रणनीति तय गर्दा सहकारी पनि अर्थतन्त्रको एउटा खम्बा बन्न गयो । यसैको परिणाम गाउँगाउँसम्म सहकारी विस्तारको वातावरण बनेको हो । तर, जसरी सहकारी विस्तार तीव्र गतिमा बढेर गयो, त्यसैगरी ठगहरूको प्रवेश पनि सहकारीकर्मीका रूपमा एकाएक बढेर जाँदा सहकारी शब्द नै बदनाम हुँदै गइरहेको छ । देशभर सहकारीका नाममा ठगिने हजारौं पीडित नेपालीहरू आफूले जम्मा गरेको रकम फिर्ता गराइदिन हारगुहार गरिरहेको अवस्थाले राज्य पनि निरीह छ कि भन्ने प्रश्न उब्जन थालेको छ । पछिल्लो पटक झापामा मात्र बचतकर्ताहरूको निक्षेप रकम फिर्ता नगर्ने पाँचवटा सहकारी संस्थामाथि औपचारिक रूपमै उजुरी परेको छ । बचतकर्ताहरुको करोडौं रकम हिनामिना गर्ने पहिलो पाइला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था भद्रपुर, समाजसेवी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था बिर्तामोड, जयपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था बुद्धशान्ति, पूर्वार्ध कृषि सहकारी संस्था अर्जुनधारा र संयुक्त कलाकर्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था दमकमाथि पीडित बचतकर्ताबाट उजुरी परेको हो । यी सहकारीबाहेक झापाको सदरमुकाम भद्रपुरमै रहेर करोडबढी बचत रकम फिर्ता गर्न नसक्ने शुभसाइत सहकारी तथा उत्तरदायित्व सहकारीका बचतकर्ता पनि उजुरीका लागि संगठित हुँदै गएको अवस्था छ । खाई नखाई भविष्यका लागि भनेर सहकारीमा बचत गरेको करोडौं रुपैयाँ बचत फिर्ता गर्न आनाकानी गर्ने सहकारीका सञ्चालकबिरूद्ध कडा कारवाही गरी बचतकर्ताको बचत रकम फिर्ताको वातावरण सरकारले बनाइदिनु पर्छ । सरकार नागरिकको अभिभावक हो भन्ने भान दिलाउन पनि नीति र नियमको सही प्रयोग गर्दै बचतकर्ताको बचत रकम हिनामिना गर्ने सहकारीका सञ्चालकबाट असुली गर्दै पीडाबाट मुक्त गराउनु पर्छ ।

सहकारीका नाममा गाउँमा भन्दा सहरमा बढी ठगी भइरहेको पाइन्छ । विभिन्न स्किमका नाम दिएर व्याजको लोभ देखाउँदै बचतकर्तालाई आकर्षित गरेर छोटो समयमा करोडौं निक्षेप रकम संकलन गरी मनोमानी खर्च तथा ऋण प्रवाह गर्ने सञ्चालकद्वारा सर्वसाधारण बचतकर्ता ठगीमा परिरहेका छन् । सहकारीको मुख्य कार्यालय, पदाधिकारी र कारोवारको अवस्थाका बारेमा अज्ञात रहँदा रहँदै पनि आकर्षक व्याजको लोभमा परेर बचतकर्ता ठगिनु पर्ने दुर्भाग्य छ । पछिल्ला केही वर्षयता सरकारी निकायबाट सहकारीको नियमन हुन सकेको छैन । यही सरकारी दुर्वलताको फाइदा उठाउँदै ठगको गिरोह तयार भएर सहकारीका नाममा ठग्ने प्रवृत्ति बढेको हो । तीन तहका सरकार छन् । संविधान तथा नीति नियमले यी सरकारको सहकारीप्रति स्पष्ट जिम्मेवारी पनि तोकिदिएको छ तर पनि सरकार जिम्मेवार नहुँदा सहकारीको नाममा अनाहकमा ठगिने दर तीव्र छ ।

जुनसुकै दल होस्, सत्तामा रहेका बेला ऊ स्वार्थ र सत्ताकेन्द्रित हुन्छ नै अनि मूल्य-मान्यता र आदर्शमाथि बारम्बार सम्झौता गर्छ । स्वार्थमा केन्द्रित रहँदा जनताको हित बिर्सदै तात्कालिक परिस्थितिसित सम्झौता गर्छ । नेपाल मात्र होइन, संसारभरि नै राजनीतिको चरित्र र वास्तविक अनुहार यस्तै हो ।

लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा राजनीतिको सन्तुलन अन्तर्निहित हुनै पर्छ । जहिले पनि कुनै न कुनै दल प्रतिपक्षमा हुन्छ । सामान्यतया एउटा बलियो दल नै प्रतिपक्षमा हुने गर्छ । त्यसैकारण उसैले सत्ताको भोगचलन गर्न नपाउञ्जेल जनताको हितको पक्षमा, आफ्ना आदर्श र मूल्य-मान्यताका पक्षमा आवाज उठाइरहन्छ । यसपाली सहकारीको जुन विषय बलियो रूपमा उठेको छ । त्यो सामान्य समस्या नभएर जटिल अनि कठिन समस्या मान्नु पर्छ । देशभरि ५३ हजार मानिसले आफूहरूले बचत गरेको २६ अर्ब रूपैयाँभन्दा बढी पैसा फिर्ता नपाएको भन्दै समस्याग्रस्त सहकारीमाथि कारवाहीको माग राखेर राज्यलाई उजुरी दिएका छन् । उजुरी र समस्या विशेषगरी ठूला सहकारीमा केन्द्रीत देखिन्छ । विवादमा परेका सबै समस्याग्रस्त ठूला सहकारीको तथ्यांक अहिले पनि राज्य संयन्त्रसित संकलित भइसकेको छैन । देशैभित्र छरिएका साना सहकारीको ठगीको अवस्था दर्शाउने तथ्यांक आउनै बाँकी छ । सबै सहकारीमाथि छानबिन हुँदा यो रकम थप बढ्ने निश्चित छ । सात वटा ठूला सहकारीले मात्रै नेपालीको ३२ अर्ब रूपैयाँभन्दा धेरै रकम अपचलन गरेको सहकारी विभागको अनुमानले देखाउँछ ।

सहकारी विभागको तथ्य अनुसार ३१ हजार वटाभन्दा बढी सहकारीमा ७४ लाख बढी सदस्य छन् । उनीहरूले पाँच खर्ब रूपैयाँभन्दा बढी रकम सहकारीका खातामा जम्मा गरेको देखिन्छ । देशभित्र सहकारी पीडितहरू छताछुल्ल भएर छरिएका छन् । यसको पीडा धेरै घरहरूमा पुगेको छ । संकटको स्वरूप ग्रहण गरेको यस समस्याको समाधान कसरी गर्ने भन्ने सरकारको अहिलेसम्म कुनै योजना बनेको देखिदैन । सहज योजना बनाउन पनि उसलाई सोचेजस्तो सजिलो छैन । यस्तो विकराल अवस्था रोक्न स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार जिम्मेवार हुने पर्छ । समयमै सरकार सचेत नहुने हो भने नेपालको सहकारी अभियान ठगीको नामले बदनाम भएर सँधैका लागि अन्त्य हुन सक्छ । सहकारीका कारण साहु महाजनको शोषण अन्त्य भएको सत्य बिर्सनु हुँदैन । नागरिकको आर्थिक उन्नतिमा सहकारीको महत्वपूर्ण उपस्थिति रहेको वास्तविकता सम्झँदै सरकारले सहकारीलाई बदनाम गराउनेहरूको पहिचान गरी ठगी कार्य रोक्नु पर्दछ । राजनीतिको आडमा होस् या पद र पहुँचको बहानामा सहकारीको रकम अपचलन गरी ठग्नेहरू कानुनको दायरामा ल्याइनु पर्दछ ।

नागरिकले खाई नखाई भविष्यको जोहो भनेर बचत गरेको रकम ऋण लिने, दिने वा सुरक्षा गरिदिने बहानामा निजी सम्पत्तिजस्तै आफ्नो खातामा जम्मा गरी अन्यत्र लगानी गर्नेहरू वित्तीय अपराधी हुन् । यी अपराधीको जालका कारण हजारौं व्यक्ति पैसा लुटिएर खाली हात बन्न बाध्य छन् । सहकारीको भावनाविपरित चल्ने जोसुकै सञ्चालक, ऋणी या कारोवारी ऐनको दायरामा आउने वातावरण बनाउन राज्य जिम्मेवार हुनै पर्छ । सरकार ढल्छ वा संसदीय अंकगणित सरकारको पक्षमा कमजोर हुन्छ भनेर सहकारी ठग बचाउन सरकार नै लाग्ने अवस्था दुर्भाग्य हो । अहिले सत्ता त बच्ला तर भविष्यमा सत्तारोहणको बाटो बन्द हुने वातावरण बन्यो भने सरकारी दलहरूको हविगत के रहला ? सहकारी पीडितको चित्कार यहीँ लुकेको छ ।

पूर्वेलीका दुवै टिम भेट्रान्स फुटबलको फाइनलमा

बिर्तामोड(प्रस) । आयोजक पूर्वेली युवा क्लब रातो बिर्तामोडमा जारी स्वर्गीय दुर्गादेवी श्रेष्ठ स्मृति भेट्रान्स फुटबल प्रतियोगिताको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । बिर्तामोडको डोमालाल राजवंशी रंगशालामा शनिवार भएको अन्तिम सेमिफाइनल खेलमा मोरङको विराट मेगा भेट्रान्स एफसीलाई ५-० फराकिलो गोल अन्तरले पराजित गर्दै आयोजक रातो उपाधिनजिक पुगेको हो ।जितसँगै आयोजक पूर्वेलीका दुवै टिम फाइनलमा पुगेका छन् । दुवै टिमले कम्तिमा ५५ हजार ५५५ रुपैयाँ सुरक्षित गरेका छन् ।

खेलको ३६ औँ मिनेटमा पूर्वेलीका रमेश गुरुङले गोल गर्दै अग्रता दिलाए । त्यस्तै, पहिलो हाफको इन्जुरी समयमा कप्तान दिनेश चौधरीले गोल थप्दै खेलको स्थिति २-० मा पुर्याए ।

खेलको ४० औँ र ४७ औँ मिनेटमा पूर्वेलीका विशाल राई ए ले गोल गरे । त्यस्तै, ५६ औँ मिनेटमा बिकर्ण श्रेष्ठले एक गोल गर्दै फराकिलो जित निश्चित बनाए ।

विराट मेगाले गोल गर्ने अवसर पाएपनि प्रहार फितलो हुँदा स्कोर भने गर्न सकेन । पूर्वेलीका बिकर्ण श्रेष्ठका तीनवटा सशक्त प्रहार विराट मेगाका गोलकिप्पर देवकान्त सिंहले बचाएका थिए ।

प्रतियोगिताको प्लेयर अफ दि म्याच पूर्वेलीका विशाल राई ए भए । उनले नगद २५०० र ट्रफी पाए । उनलाई प्रमुख अतिथि नेपाल चिया उत्पादक संघका अध्यक्ष आदित्य पराजुली र व्यवसायी एसपी प्रसाईंले पुरस्कार प्रदान गरे ।

कोशी प्रदेशका आठवटा टिमको सहभागिता रहेको प्रतियोगिताको फाइनल खेल जेठ ७ गते हुने आयोजक पूर्वेली युवा क्लबका कार्यवाहक अध्यक्ष दिपेन चौधरीले बताए ।

प्रतियोगिताको विजेताले नगद १ लाख १ हजार १११ रुपैयाँ, ट्रफी र मेडल पाउनेछ भने उपविजेताले नगद ५५ हजार ५५५ रुपैयाँ पाउने चौधरीले बताए । त्यस्तै, प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ द म्याचले नगद २५०० र ट्रफी पाउने छन् ।

प्रतियोगिताका सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई नगद १० हजार र ट्रफी प्रदान गरिनेछ । प्रतियोगिताका उत्कृष्ट गोलकिप्पर, डिफेन्डर, मिडफिल्डर, फरवार्ड, उच्च गोलकर्ता र प्रशिक्षकले नगद पाँच हजार र ट्रफी प्राप्त गर्ने संयोजक टेकराज तिलिडले बताए ।

बास्केटबलको ...

पदक र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । प्रतियोगिताको राइजिङ प्लेयर महिलातर्फ इमोर्टल क्लवका सुनिता राई र पुरुषतर्फ सबिन राई घोषित भए । सुनिता राईले नगद २ हजार ५ सय, र सबिन राईले नगद ५ हजार, ट्रफी र प्रमाणपत्र प्राप्त गरे ।

विजेता तथा उपविजेतालाई कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि धरान उपमहानगरपालिका नगर प्रमुख हर्कराज राई, सभाध्यक्ष धरान बास्केटबल संघका अध्यक्ष सुरजकुमार लामा, सुनसरी बास्केटबल संघका अध्यक्ष नारायण सुवेदीलगायतले पुरस्कार वितरण गरे ।

रोङमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न

इलाम(प्रस) । अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि चार दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम इलामको रोङ गाउँपालिकामा सम्पन्न भएको छ । रोङ गाउँपालिका महिला तथा बालबालिका शाखाको सहयोग तथा संयुक्त अपांग संघ रोङको आयोजनामा रोङ ३ कुटीडाँडामा तालिम संचालन भएको थियो । संयुक्त अपांग संघका अध्यक्ष रमेश बरालको अध्यक्षता तथा गाउँपालिका उपाध्यक्ष विष्णुमाया खवासको प्रमुख आतिथ्यमा भएको समापन कार्यक्रममा रोङ गाउँपालिका वडा नं ३ का वडा सदस्य लीला राउत , महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख

अन्जना शाही, प्रशिक्षक प्रतिदिन दैनिकका सम्पादक इन्द्रसिंह राजवंशीलगायतको आतिथ्य रहेको थियो ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि गाउँपालिका उपाध्यक्ष खवास , सहजकर्ता राजवंशी , प्रशिक्षार्थीहरु युवराज ढुंगेल, पंखबहादुर राई , संगीता गोलेलगायतले मन्तव्य राखेका थिए । तोया खनालले स्वागत गरेको कार्यक्रमको संचालन टमादेवी घिमिरे र भीषण राईले गरेका थिए । तालिममा रोङ गाउँपालिकाभरिका १६ जना सहभागी रहेका थिए ।

मनमैजुमा ट्राफिक प्रहरीका जवान मृत फेला

झापा(प्रस)। काठमाडौँको तार्केश्वर-९ मनमैजुमा एक प्रहरी जवान मृत फेला परेका छन् । ट्राफिक प्रहरी कार्यालय दरबारमार्गमा कार्यरत प्रहरी जवान युवराज

घिमिरेको शव शंकास्पद अवस्थामा फेला परेको उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयका एसएसपी सानुराम भट्टराईले जानकारी दिए ।

खोटाङको मजुवागढी गाउँपालिका- १ घर भएका घिमिरेको बिहीबार राति हत्या भएको आशङ्का गरिएको छ । उनको टाउको र शरीरका विभिन्न भागमा चोट देखिएको छ ।

स्थानीय जोनस खत्रीको निर्माणाधीन घरको भुईँतलामा बोराले छोपेको अवस्थामा शव फेला परेको थियो । घटना शंकास्पद देखिएकोले प्रहरीले अनुसन्धान गरिरहेको एसएसपी भट्टराईले जानकारी दिए । घिमिरे सामाखुसीमा डेरा गरी बस्दै आएका थिए ।

हात्तीपाइले रोग विरुद्धको औषधी खुवाउने बारे बिर्तामोड नगरपालिकाको अत्यन्त जरुरी सूचना

यस बिर्तामोड नगरपालिका अन्तर्गतका १० वटै वडाहरूमा यही मिति २०८१ साल वैशाख १६ गतेदेखि हात्तीपाइले रोग विरूद्धको औषधी तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीद्वारा सेवन गराइने व्यहोरा सम्पूर्ण नगरबासीहरूमा जानकारी गराइन्छ । यो अभियान २०८१ वैशाख २५ गतेसम्म सञ्चालन हुने भएकोले उक्त औषधी आफूले सेवन गरी आफ्नो परिवारलाई समेत सेवन गराई जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको हात्तीपाइले रोगबाट हुने अपाङ्गताबाट बच्न तथा बचाउनु हुन सबैमा हार्दिक अनुरोध छ ।

हात्तीपाइले रोगका लक्षणहरू

- ज्वरो आउने
- शरीरमा कम्पन हुने
- लिम्फनलीहरू सुन्निने र रातो भई दुख्ने
- हातखुट्टामा निला धर्साहरू देखिने
- शरीरका विभिन्न भागमा गिर्खाहरू बढ्ने तथा पुरूषको अण्डकोष वरपर नसाहरू फुल्ने
- पुरूषमा अण्डकोष ठुलो भई हाइड्रोसिल हुने
- महिलामा यौनाङ्ग तथा स्तन सुनिने र दुख्ने
- खुट्टाहरू सुन्निएर हात्तीपाइले हुने
- पिसाब सेतो वा रातो आउने
- लामो समयसम्म सुख्खा खोकी लागिरहने
- दम बढ्ने तथा रगतमा इसिनोफिलिया बढ्ने आदि ।

दुई वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू, गर्भवती महिला तथा सात दिनभित्रका सुत्केरीहरू र ओच्छ्यान लागेका सिकिस्त बिरामीहरूबाहेक सबैले यस रोगबाट उत्पन्न हुने समस्याहरूबाट छुटकारा पाउन अनिवार्य रूपमा यो औषधी सेवन गर्न सकिने कुरा जानकारी गराइन्छ ।

बिर्तामोड नगरपालिका
स्वास्थ्य शाखा
झापा, कोशी प्रदेश, नेपाल

पृथ्वी सबैको साझा घर हो ।
वन्यजन्तु तथा मानवको सहअस्तित्वमा जोड दिऔं ।
मानव हात्ती द्वन्दको अन्त्य गरौं ।

हात्तीबाट सुरक्षित रहन ध्यान दिनु पर्ने कुराहरुः

- हात्ती आएको थाहा पाउने वित्तिकै जतिसक्दो छिटो सुरक्षित स्थानमा जाने, हात्तीबाट टाढै रहने ।
- हात्ती देख्नासाथ हो-हल्ला नगर्ने, आगोले नहान्ने, पटका नपड्काउने ।
- खेतीबाली, अन्न र घर सम्पत्ती भन्दा पहिला मानिस सुरक्षित रहने ।
- हात्ती धपाउदा सामूहिक प्रयास तथा सुरक्षित दुरीको पालना गर्ने ।
- मदिरा जन्य पद्वार्थ, नुन, अन्न मानिस सुत्ने ठाउँ नजिक नराख्ने । साथै मदिराजन्य पद्वार्थको सेवन गरी रातको समयमा हिडडुल नगर्ने ।
- घर वरीपरी विजुली बत्ती बाल्ने वा शक्तिशाली टर्चको प्रयोग गर्ने ।
- विहान तथा साँझको मधुरो प्रकाश भएको वेला वा रातीको अध्यारोमा सकभर हिडडुल नगर्ने ।
- बच्चासँग भएको हात्ती र माद चढेको हात्ती बढी आक्रमक हुने भएकाले संयमता अपनाउने ।
- गाउँ बस्तीबाट हात्तीलाई भगाउनु परेमा हात्ती जाने बाटो छोड्ने, चारै तिरबाट घेरा नहाल्ने ।

याद राखौं, जंगली हात्ती नियन्त्रणको लागि विद्युतिय धराप थाप्नु दण्डनिय अपराध हो ।

थप जानकारीको लागिः
डिभिजन वन कार्यालय, झापाको फोन नं. ०२३-४५२०५३
रातीको समयमा वन क्षेत्रको बाटो हिड्दा विशेष सतर्कता अपनाउनुहोस ।

नव सञ्चार गृह प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित तथा नव सञ्चार अफसेटमा मुद्रित । कार्यालय : भद्रपुर बस स्टेण्ड पश्चिम, गजुरमुखीटोल, बिर्तामोड (झापा) । फोन नं.: ०२३-५४३८२० । इमेल : pratidin65@gmail.com । अध्यक्ष : युवराज दाहाल । सम्पादक : इन्द्रसिंह राजवंशी

प्रतिदिन अभिव्यक्ति

कविता

कल्पना !

• सुशील लामा

असन्तुष्ट अस्तित्वको मखमली छाया
परिवेश छाँटकाँट गरेर
कपोकल्पित सुपर मार्केटबाट
विनिमय गरेको निरीह समय
एक रङ्गिन अनुक्रमसँग एक सुरुचिपूर्ण चित्र योजना
जसले वास्तविक महँगो सुन्दरतालाई भुलेर
गहिरो कल्पनामा डुब्छु
आकाशलाई प्लटिङ गर्दै
जूनसँग दुई/चार बिघा जमिन उधारोमा लिएर
ताराहरू उखेलेर लगाउँछु पर्खाल
समुद्र लिफ्टिङ गरेर
उकालेको पानी
हराभरा सुन्दर फूलबारी
सूर्यमुखी अनेकौँ फुलेफूलको सुन्दर बगैंचा
मेरो कल्पना।

म कल्पेर मनको मन्डीमा डुल्दै
कान्तिपुरी नगरी डुल्छु
कोसौँ दूर क्षितिज पारिको बिरानोबाट
कलाकृति लुकेको टुक्रा-टुक्रा टुँडालमा
सभ्यताको चिराग बाँचेको देख्छु
म हराउँछु
सुनको जलहरीले पोतेको गजुर
यति मात्र होइन हजुर
विवरणहरू बुझाउनु नै बाँकी छ
मेरो कोरा कल्पनाको भण्डारबाट
तपाईंका दिमागलाई जुम मोडमा बदल्नु
कोरा कल्पनाको आयाम ओगटेर
कहिल्यै प्रकट हुन नसक्ने भ्रष्ट भ्रम
पोखाउँदै छु
यहाँको सामीप्यमा
मेरो कल्पना।

के म आफै हुँ?
लाग्छ कि म चिन्नको लागि आधारभूत छु कि छैन?
मैले देखाएको सबै खुसी
अनुहार र व्यवहारसँग मिल्छ?
मेरो जीवन कल्पना हो कि?
कल्पना मेरो जीवन?
कोरा कल्पना
म अन्धकारको कैदी
जो आफूद्वारा नै बाँधिएको जस्तो लाग्छ
कहिलेकाहीँ
मलाई अमूर्त हुन मन लागेर आउँछ
मेरो बसोबास गगनमा होस्
मेरो वार्ता वायुसँग होस्
मेरो भेटघाट चित्रगुप्तसँग होस्
मेरो कोरा कल्पना।

यथार्थमा
धेरै कमले मेरो चित्कारलाई बुझेका होलान्
टुटेको वाचा र धेरै नराम्रो सपनाहरू समावेश छन्
विरहको छायामा ओसिँदै
दुःखसुख ओसारपसार गर्ने खेलमा
मनबाट छरिएका वेदनाको पत्थरहरूले
प्रमाणित गरेको छ
दिनचर्याहरू
जीवनको रङहरू
थाहा छैन सँगालेको चिजहरू
सँगै जान्छन् होला कि नाइँ
शून्यता लिपेको ठेगाना नभएको ठाउँमा
कल्पनाहरू आउँछन् थरीथरी
एक पटक होइन घरीघरी।

मेरो प्रेम आखिर रक्सीभन्दा कमजोर पो रहेछ !

• आकांक्षा धामी

पेसाले म एउटा पत्रकार, आज यता भोलि उता भने जस्तै कामको सिलसिलामा आफ्नो गृह जिल्ला जाँदै थिएँ। अचानक त्यही बेला बाटोमा म जुन अफिसमा काम गर्न जाँदै थिएँ त्यही अफिसको मान्छेहरूसँग भेट भयो। भेटमा हाई हेल्लो अर्थात् सन्चो बिसन्चो खबर मात्र सोधियो।

त्यतिकैमा मेरो नजर त्यही गाडीभित्र बसेको एउटा मान्छेको चस्मामा ठोकिन पुग्यो। झट्ट हेर्दा ऊ एकदम जेन्टलम्यान जस्तै देखिन्थ्यो। मेरो मन त्यति बेलादेखि ऊसँग जोडिए जस्तै लाग्यो। सायद ऊ म जाने अफिसकै मान्छे थियो। मैले मनलाई सम्हाल्दै अनि अफिसमा त भेट हुन्छ भन्ने आसमा आफ्नो गन्तव्यतिर लागेँ।

भोलिपल्ट एक्कासि उसलाई अफिसमा देख्दा र उसको बारेमा बुझ्दा त ऊ त्यो अफिसको मालिक पो रहेछ। मैले त्यति बेला पूरै हिम्मत गुमाएँ। किनकि म एक कर्मचारी, ऊ हाकिम। कसरी भन्न सक्थेँ र मन पराएको कुरा?

हुन त मायामा धन, रूप, उमेर केही हेरिँदैन भन्छन्। त्यस्तै मेरो नि भयो।

उमेरले ऊभन्दा म धेरै कान्छी थिएँ। तर पनि मलाई लाज लागिरहेको थियो, कसरी हाकिमसँग यस्तो प्रेमको कुरा गर्ने भनेर।

बिहानको कुरा थियो, नयाँ अफिसमा मेरो सबैसँग परिचय भयो। परिचयपछि हामीले कामकै कुरा गऱ्यौँ। मलाई कता कता खुसीसँगै मन डराइरहेको थियो।

पुसको महिना थियो। म नुहाएर घाम तापिरहेको थिएँ। त्यतिकैमा मेरो मोबाइलमा मन पराएको हाकिमको म्यासेज आउँछ। उसको त्यो म्यासेजले म एकछिन त झसङ्ग भएँ। उसको पहिले म्यासेज थियो- 'मिस, नुहाएर चिसो भएको छैन?'

मैले पनि कुनै सङ्कोच नमानी भनेँ, 'चिसो त छ तर घाम लागिसक्यो।'

त्यो दिन हामीहरूबीच त्यति मात्रै कुरा भयो। फेरि बिस्तारै हाम्रो कुरा अफिसमा र फेसबुकमा हुँदै गयो। अफिसमा काम गर्ने सबै जना अफिसमै बस्थ्यौँ। तर एक दिन उसले मलाई आफू भएको ठाउँमा बोलायो।

कसरी जाने आफूलाई अलि गाह्रो महसुस भइरहेको थियो। तर पनि हिम्मत निकाल्दै उसले बोलाएको ठाउँमा गएँ।

सुरुमै उसले एउटा कुरा भन्छु नरिसाउनु है भन्यो। मैले नि हुन्छ भनेँ। यत्तिकैमा उसले सोध्यो- 'हजुरको कसैसँग लब परेको छ?'

मैले भनेँ 'छैन'।

त्यो दिन थाहा पाएँ, उसले नि मलाई मन पराउँदो रहेछ भन्ने।

मेरो त के थियो, म त्योभन्दा अगाडि उसमा फिदा भइसकेकी थिएँ। तर मैले मन पराएको कुरा उसलाई नभन्दै हामी अगाडि बढ्दै गयौँ।

बिस्तारै हाम्रो एक अर्काप्रतिको त्यो आकर्षण प्रेममा बदलियो। हामी दुई एक अर्कामा पूरै समाहित हुन खोज्थ्यौँ।

बिस्तारै हाम्रो प्रेमले चर्चाको रूप लियो। हुँदाहुँदै कुरा घरसम्म पुग्यो। घरमा हाम्रो यो प्रेमले लिएको त्यो भयानक रूप म कहिले बिर्सिन्नँ।

घरमा अनेक प्रकारको त्रुटि तथा घर परिवारले मैले मन पराएको र मैले जीवन देखेको मान्छेलाई लगाएको त्यो आरोप सुनेर अनि घरकोले मलाई घर नआएस् भन्ने कुराले मलाई पूरै टुटाइसकेको थियो। तर त्यो दिन उसले हिम्मत दिँदै मलाई बिहेको प्रस्ताव राख्यो र मैले ऊसँग बिहे गर्ने निर्णय गरेँ।

मेरो यो निर्णयले परिवारका हरेक सदस्यले मसँग बोल्नै छोडे। मेरो हालखबर र चिन्ता सधैँ लिइराख्ने मेरी आमा अनि मलाई कहिले केही कुराको कमी हुन नदिने मेरा बुबा मेरो मुखसम्म हेर्न नरुचाउने भइसकेका थिए। मलाई हर दिन नयाँ नयाँ ज्ञान र हिम्मत दिने मेरी दिदी अनि मलाई इज्जत अनि मर्यादाको पाठ सिकाउने मेरो दाजु मेरो वास्ता नगर्ने भइसकेका थिए।

मैले त्यो बेला पूरै परिवार गुमाइसकेकी थिएँ तर पनि म खुसी थिएँ किनकि मलाई बुहारी भनेर उसले आफ्नो परिवारलाई चिनाइसकेको थियो। अर्कोतिर भने यसरी आफूले जन्म दिएको आमाबुवाले मेरो वास्ता गर्न छोडेपछि म विक्षिप्त बनिसकेकी थिएँ।

मेरो जस्तोसुकै परिस्थितिमा साथ दिन्छु भन्ने मान्छे मसँगै थियो। त्यसैले उसको प्रेममा परेर परिवारसम्म त्याग्न मन्जुर भइसकेकी थिएँ।

बिस्तारै उसले मेरो परिवारलाई हेर्ने दृष्टिकोण अनि उसको कुलत मेरो आँखा अगाडि प्रस्ट आउन थाल्यो। उसले रक्सी नखाएको दिन खुब प्रेम देखाउँथ्यो तर रक्सी खाएको दिन मलाई कुटपिट गाली गलौच गरेर बाँच्न दिँदैनथ्यो।

उसको यस्तै क्रम लगभग तीन वर्षसम्म चल्यो। उसले कुनै दिन रक्सी छोड्ला अनि बिहे गरौँला भन्ने आसमा मैले रात दिन मेहनत गर्दै अनि आफूलाई पाल्न सङ्घर्ष गर्दै थिएँ। तर उसको त्यो बानी छुटेन अनि मेरो सहनशीलताको बाँध टुट्दै गयो।

म सधैँ उसलाई सम्झाउँथेँ, यति रक्सी पिउनु हुँदैन भनेर तर ऊ मेरो आफ्नै खाएँ तिम्रो खाएको छैन भनेर अनेक बचन लगाउँथ्यो।

हामीहरूबीच छुट्नै नसक्ने प्रेम त थियो तर मलाई सानैदेखि रक्सी नपिउने मान्छे मन पर्थ्यो। अहिलेको जमानामा रक्सी नपिउने त कता भेटिन्छन् र भनेर आफ्नो मनलाई सम्हाल्दै थिएँ।

एक दिन म एउटा कार्यक्रममा जान तयार भएर बसेकी थिएँ। त्यो दिन उसले बिहानैदेखि रक्सी खाएको रहेछ। मलाई फोन गऱ्यो र भन्यो- 'तिमी कोसँग छौ?'

मैले कार्यक्रममा जान तयार भइरहेको बताएँ। यो सुन्ने बित्तिकै उसले ममाथि यस्तो आरोप लगायो जुन म चाहेर पनि भुल्न सक्दिनँ होला।

एकछिनपछि ऊ रक्सी खाएकै तालमा म भएको ठाउँमा आयो र ममाथि हातपातसँगै मेरो फोन खोसेर लग्यो।

त्यो दिन मैले त्यो समस्या आफ्नी दिदीलाई विस्तृत सुनाएँ र उसलाई सधैँलाई छोड्ने निर्णय लिएँ।

उसलाई छोड्ने निर्णय मेरो दिदीलाई नि राम्रो लागेछ। लाग्न पनि किन नलागोस्, मेरी दिदीलाई पहिलेदेखि थाहा थियो ऊ धेरै रक्सीले मात्तिने केटा हो भनेर। तर त्यो बेला दिदीको कुरामा विश्वास नै गरिनँ।

उसलाई एक मौका भने दिएँ, कि मलाई छोड्नु पऱ्यो वा त रक्सीलाई भनेर। उसले रक्सी छोड्ने भने पनि छोड्नै सकेन र मलाई झन् हेप्दै गयो। त्यसपछि मैले दुई हात जोड्दै आफ्नो मनलाई ढुङ्गाजस्तो बनाएर तीन वर्षको प्रेम सम्बन्धलाई अन्त्य गर्ने निर्णय लिएँ।

त्यो निर्णय लिएको दिनदेखि म एकदम एक्लो भएँ। केही महिना हामी दुईबीच कुरा पटक्कै हुन छोड्यो। म पनि उसको बोली अनुहार हेर्न नपरोस् भन्ने अवस्थामा थिएँ। जसलाई मैले मेरो सर्वस्व मानेको थिएँ उसले मलाई त्यो अवस्थामा पुऱ्याउँछ भन्ने कहिले कल्पना गरिनँ।

जसको लागि मैले मेरो परिवार त्यागेको थिएँ, आज त्यो मान्छेले मलाई रक्सी जति पनि ठानेन। म जिन्दगीदेखि हार मानिरहेको बेला मेरो जीवनमा फेरि मलाई साहस हिम्मत दिन मेरो परिवार मसँग जोडियो। उहाँहरूले मलाई दोस्रो पटक मेरो त्यो बालापन फिर्ता गर्नुभयो। म परिवारसँग घुलमिलमै व्यस्त थिएँ।

परिवारसँग भए पनि तीन वर्षको प्रेम भुल्न सकिरहेको थिइनँ। कहिले एकान्तमा रुन्थेँ त कहिले आफैँदेखि घृणा लागेर आउँथ्यो।

तीन महिना जति भएको थियो होला हामीबिच कुराकानी पटक्कै नभएको। यसै बीचमा उसको त बिहे हुने पक्का भइसकेको रहेछ।

बिहेको खबरसँगै फेसबुकभरि छ्याप्छ्याप्ती बिहेका फोटोहरूले फेरि मलाई मेरा तीन वर्षको याद गरायो। म आसमा बसेकी थिएँ, उसले आफ्नो गल्ती मानेर रक्सी छोडेर मलाई रोज्छ भन्ने तर त्यो भ्रम मात्र रहेछ।

तीन वर्षको प्रेम जब रक्सीको कारण छुट्टियो, तब म डिप्रेसनमै पुगेँ। अन्तिम पटक मलाई ती दिनहरू झझल्को आयो, जसमा मैले तीन वर्षसम्म उसले रक्सी खाएर प्रेमको नाममा गरिरहेको कुटपिट, यातना, घरपरिवारको बेइज्जत, हिंसासँगै म जिउँदै मान्छेलाई जलाउन नसकेर मेरो हरेक कपडा जलाएको सँगै आफ्नी आमा जस्ती दिदीलाई तल गिराउन उसले गरिरहेको हरेक क्षण हरेक वचन सम्झिएँ र आफूलाई बलियो बनाउन पुगेँ।

समयसँगै मलाई अगाडि बढाउन घरपरिवारको त्यो साथ र मायाले मैले मेरो अगाडिको जीवन फेरि प्राप्त गरेँ। तर म विगत बिर्सिएर नयाँ पाइला चाल्न खोजिरहँदा उसको म्यासेज आउँछ- 'तिम्रो याद आउँछ, माया लाग्छ।'

'तिमीलाई देखाउन मात्र मैले बिहे गरेको। प्रेम तिमीसँग छ, तिमीसँगै हुने छ। हामी दुई बिहे गरौँ' लगायत कैयौँ म्यासेज आउँछन्। तर अब उसलाई कसरी भन्नु, तिमी प्रेमी मेरो भए पनि श्रीमान् अर्कैको भइसक्यौ।

म भित्र भरिएको उसको प्रेम मात्र देखेको ऊ तर उसलाई कति मनबाट घृणा गर्छु भन्ने उसलाई थाहा छैन।

ऊ सधैँ अहिले आफ्नो बुढीलाई झुट बोलेर मसँग समय बिताउन समय मागिरहन्छ। अब उसले अबुझ भए जसरी मबाट समय, माया अनि मेरो बोलीको भिख मागिरहन्छ।

तर म एउटा केटी मान्छे उसको जीवनमा जीवनसाथी बनेर सात जुनी सँगै हुने कसम खाएर कोही आएको देख्दादेख्दै उसलाई अपनाउन मेरो नैतिकताले दिँदैन।

अनि सोच्छु, यो मान्छेभित्र नैतिकता छ कि छैन भनेर। कसैलाई एउटा बन्धनमा बाँधेर मसँगको सपना देखिरहेको छ! आफू चाहिँ बन्धनमुक्त भएर उड्न खोजिरहेको छ। म भन्छु ऊ जडिया मात्र नभएर नैतिक हीन पनि रहेछ।

जिन्दगीका सात घुम्ती!

• गेहनाथ गौतम

त्यस दिन उनले एकान्तमा भए मलाई हात नै हाल्ने रहेछन् भन्ने अनुभूति भयो। म कक्षा सातमा नेपाली विषय पढाएर भर्खरै कार्यालयभित्र छिर्दै थिएँ। कार्यालयमा छिर्न ढोकामा पुग्दा नै उनी कडा स्वरमा बोलेको सुनियो। मैले नजर उनीतिर घुमाएँ। प्रधानाध्यापक आफ्नो कुर्सीमा बसेर दुवै हातले 'शान्त शान्त' भन्ने भाव जनाइरहनु भएको थियो।

उनी हपार्दै थिए, 'नेपाली त हाम्रो आफ्नै भाषा हो। बच्चैदेखि बोल्दै आएको हो। हामीले सानैदेखि बोल्न सिकाएको भाषा हो नि। कसरी परीक्षामा फेल हुन्छ?'

प्रधानाध्यापकले मलाई देख्ने बित्तिकै एक छिन बाहिरै बस्न सङ्केत गर्नु भयो। म देखेको नदेखे झैँ गर्दै सरासर कोठाभित्र पसेँ।

म पनि भर्खर २५ वर्षे जोस भएको समय थियो त्यो। फेरि यहाँ मेरो कमजोरी पनि केही थिएन। सुनिलले अक्षर लेख्नभन्दा आफैँ 'अछेर' लेखेर हैरान पारिदिन्थ्यो।

'यो छेर जस्तै लेखेर के गरेको हो? यस्तै हो भने जीवनभर निहुरिएर बस्नु पर्ला नि बाबै' भन्दै म उसलाई सिकाउन लाखौँ कोसिस गरिरहन्थेँ। तर उसमा अक्षर लेखन गर्न सक्ने सीप मात्र पनि विकास नै हुन सकेन। अब त्यत्तिकै कक्षा चढाउनु पनि त ठिक भएन नि। 'घर बलियो जगले' भन्ने त उखानै छ। त्यही भएर अरू एक वर्ष पुरानै कक्षामा दोहोऱ्याउन पाए उसमा थप सुधार हुने मेरो अपेक्षा थियो।

त्यसैले सुनिलका बाबालाई 'उसले कक्षा दुईमा जान्नु पर्ने जति जान्न सकेको छैन। त्यही भएर यो एक वर्ष'' मात्र के भन्दै थिएँ, उनी मतिर झम्टँदै जङ्गिए।
'दुई चार अक्षर बढी पढेको छ भन्दैमा यत्रो फुर्ती?' भन्दै गालीको वर्षा थाले।

'सरकारको जागिर खायो। बच्चालाई आफू सिकाउनु छैन, उल्टै फेल गरिदिने? काम चोरहरू। जागिर खाएपछि अलिकति आफ्नो जिम्मा त पूरा गर्नु पर्छ नि।'

म स्तब्ध भएँ। गाउँका कुना कन्दरामा बसेर देशको सेवा गरिरहेको ममाथि यत्रो लाञ्छना? मलाई सहन निकै कठिन भयो। तर प्रतिवादमा उत्रिएर स्थिति थप बिगार्नु उचित थिएन।

मैले झट्ट सम्झिएँ। कुनै दिन म सरकारी कार्यालयमा पुगेको थिएँ। त्यहाँ म आफैँले कार्यालयका प्रमुखलाई गाली गरेको झलझली याद आयो।

त्यस दिन मलाई केही विषयमा सिफारिस लिनु थियो। मैले धर्के कपिको पानामा निवेदन लेखेर पेस गरेको थिएँ। त्यो फुलिस्केप जत्रो पनि थिएन।

उनले मलाई 'यस्तो पनि निवेदन हुन्छ? तपाईं आफैँ सरकारी विद्यालयमा पढाउने शिक्षक। आफैँ यति सामान्य विषयको निवेदन त भाँती पुऱ्याएर लेख्न जान्नु हुन्न। तपाईंलाई जान्नु हुन्न त नभनौँ, बेवास्ता गर्नु हुन्छ। तपाईंका विद्यार्थीले यसबाट के सिक्ने? विधि पद्धति भनेको केही होइन भन्ने सिक्ने कि हामी सबै विधिमा बाँधिएका हुन्छौँ, त्यसको पालना गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो भनेर सिक्ने?'

मलाई उसको त्यो लामो प्रश्नै प्रश्नको झटारोले आहत बनाएको थियो। म कड्किएँ, 'तिमी घुस्याहा कर्मचारी। पैसा खान नपाएर मलाई ढिलासुस्ती गर्ने बहाना खोजिरहेका छौ भन्ने मैले बुझेको छैन भन्ने ठानेको होला। म यस्तो त्यस्तो भनेर झुक्ने प्राणी हैन है। भनिदिएको छु।'

उनले मलाई शान्त बनाउन खोज्दै भन्न थाले- 'तपाईं जत्तिको पढेलेखेको

❖ बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

बुद्धिजीवीले पनि यसरी भन्न सुहाउँछ र? निवेदनको सामान्य ढाँचा त मिलेको छैन छैन, तपाईंले के चाहनु भएको हो भन्ने स्पष्ट आधार पेस गर्नु भएकै छैन। यस्तोमा कसरी सिफारिस दिने हामीले?'

म अरू केही सुन्ने पक्षमा थिइनँ। म होहल्ला गरेर शक्ति प्रदर्शन गरेरै भए पनि उनीबाट तत्कालै मेरो काम गराउन चाहन्थेँ।

सरकारको जागिर खायो। जनतालाई सेवा दिनु त कता हो कता कानुनका छिद्र खोजेर सेवा ग्राहीलाई हैरान परिदिने? कामको जिम्मा लिएपछि आफ्नो कर्तव्य त पूरा गर्नु पर्छ नि।'

त्यस दिन यति भनेर म फन्किँदै बाहिर निस्किएको थिएँ। त्यसपछि मैले मागेको सिफारिस नै भर्सेला पऱ्यो। फेरि म त्यहाँ जाने कष्ट नै गरिनँ।

कुनै एक दिन म परिवारसहित सहर घुम्न निस्किएको थिएँ। मेरो पिठ्युँमा बसेर सानी छोरी रमाइरहेकी थिइन्। उनले एउटा पसलमा झुन्ड्याएको गुडिया देखिछन्। त्यो गुडिया नभई भएन उनलाई। पिठ्युँबाट ओर्लन कर गरेकी छोरीले मभन्दा पहिले त्यहाँ पुगेर हातमा लिँदै रमाउन थालिसकेकी थिइन्। परिस्थिति हेर्दा उनले गुडिया नछोड्ने पक्का थियो। यो पसलको नजिकै वरपर यस किसिमका सामग्री बेच्ने पसल देखिएका थिएनन्।

म गुडियाको नजिक पुगेँ। पसलेलाई सोधेँ- 'यसको मूल्य कति पर्छ होला साहुजी?'

उताबाट बाह्र सय पर्ने जवाफ आयो।

यो मूल्य मैले अपेक्षा गरेको भन्दा तेब्बर बढी थियो।

आफूलाई असहज लागेको थाहा पाउने गरी मैले थप सोधेँ, 'यो त निकै बढी भएन र?'

मैले बेच्नलाई भन्ने दाम यति नै हो। तपाईं कति दिनुहुन्छ भन्नुस् न त। उताबाट प्रश्न मिश्रित जवाफ आयो।

मैले भनेँ, 'यसलाई तपाईंले बजारमा खरिद गर्दा परेको मूल्य सूची हेरेर, तपाईंलाई नाफा १०,१५ प्रतिशत कति राख्ने हो, राखेर कतिमा मूल्य पर्छ त्यो बताउनु न। मलाई यसको ठ्याक्कै मूल्य त के थाहा र?'

सायद पसले मित्रलाई मेरो प्रश्न चित्त बुझेन कि के हो? सोझै भनिदिए, 'मैले भनिसकेँ, लैजान मन भए लैजानू। हैन भने तपाईंले कति दिन सक्नु हुन्छ भन्नु होला। कुरा मिलेन भने मेरो माल छँदै छ। के को खम्रो मसिनो नि।'

छोरीले यी सबै वार्ता सुनिरहेकी थिइन्। उनको अनुहार उज्यालो थिएन। श्रीमती पनि छोरी बेखुसी हुने हुन् कि भन्ने चिन्तामा परेको प्रस्टै देखिन्थ्यो।

'नाइँ बाबा मलाई गुडिया चाहिन्छ' भन्दै छोरी रुन थालिन्।

म अप्ठ्यारोमा पर्छु।

'यी व्यापारी भनेका पनि लुटेरा जस्तै हुने रहेछन्। आफूखुसी दाम बढायो, नाफा खाने पनि हद हुन्छ नि। यिनीहरूले कर पनि सरकारलाई तिर्दैनन्। तीन/चार सय प्रतिशत नाफा खान आत्माले पनि कसरी मान्या होला' भन्दै म मनमनै कड्किएँ।

छोरीको जिद्दीपन देखेर पनि हैरान थिएँ। चुप लाग छोरी भनेर हल्का थर्काउने इच्छा नभएको होइन। तर सार्वजनिक स्थलमा थियौँ हामी। मुरमुरिँदै बल्लतल्ल दुई सय घटाएर किनिदिएँ।

घटाउन सकिने गरी भाउ किन राख्नु? बजार भाउ साँच्चै बढेको हो कि यस्तै चाडै धनी बन्न चाहनेहरूको मनोमानीले महँगिएको हो? आफैँतिर प्रश्न गर्न थालेँ।

केही समयअघि एक दिन हाम्रो अगुवा विद्यालयमा एउटा एनजिओले कार्यक्रम गरेछ। त्यो कार्यक्रमले विद्यालयमा शिक्षा सुधारका लागि स्थानीय नेतृत्वसँग मिलेर हामीलाई परिचालन गर्ने रहेछ। प्रधानाध्यापकले मलाई पनि अभिमुखीकरण कार्यक्रममा भाग लिन पठाउनु भयो।

कक्षाकोठामा शिक्षकले नियमित रूपमा समयमै प्रवेश मात्र गरे पनि शिक्षा सुधार हुनसक्छ भन्ने त्यस दिनको ठम्याइ थियो। शिक्षा सुधारका गहकिला कुराहरू सुन्न लायक र उपयोगी थिए। हामीलाई त्यो कर्तव्य सिकाउने एक जना आदर्श गुरु विश्वविद्यालयमा नाम कहलिएका प्राध्यापक हुनुहुँदो रहेछ। कर्तव्य पालना नै सफल जीवनको मुख्य आधार हो भन्ने उहाँका तर्कहरूबाट म पनि प्रभावित बनेको थिएँ।

उहाँले आफैँ शिक्षालयमा पढाउन छोडेको भने धेरै समय भइसकेको रहेछ। तर जागिर नै छाडेको भने होइन रे। अनि कार्यक्रममा हामीलाई अलिक दपेटेर कर्तव्य सिकाउने अर्का विद्वान पनि थिए। धेरै पटक देश विदेश आउजाउ गरेर व्यक्तित्व निखारेका उनी नै त्यो कार्यक्रमका हर्ताकर्ता रहेछन्।'सरकारको नीति नै गलत छ। राज्य जिम्मेवार हुनुपर्छ। हाम्रा नेता नै दीर्घकालीन सोच भएका भएनन्' भन्दै उनले पनि ठुलै कुरा गरे।

कार्यक्रम सकिएर हिँड्ने बेलामा थोरै हामीलाई 'केही दक्षिणा छ लिएर जानु होला' भनेर नजिकैको टेबलतिर पठाइयो। म पनि अरू साथीहरूसँगै त्यतै लागेँ। मैले खाइरहेको जागिरको दैनिक हिसाब गर्दा तीन दिन जतिको हुने रकम थियो। म झन्डै तर्सिएँ। यति धेरै रकम एकै पटक हामीलाई किन?

'हामी त नजिकैबाट आएका हौँ। यातायात खर्च यति धेरै किन होला?' भन्ने प्रश्न उनलाई राखेँ।

दैनिक भत्ता दिँदा कर लाग्छ त्यही भएर यातायात खर्च भनेर दिएको रे। अझ कार्यक्रम चलाउन सहयोग गरेबापत अरू सुविधा पनि पाइन्छ रे। सुविधाको यो स्तरको असन्तुलन, कर छलेर रकम लिने दिने सोच र विश्वविद्यालयमा कक्षा लिनु पर्ने व्यक्ति कक्षा छाडेर अरूलाई आदर्शको पाठ पढाउँदै हिँडेको अवस्था देखेर भने मलाई झोक चल्यो।

सायद यो कार्यक्रम सरकारको मूल बजेट प्रणालीमा जोडिएको पनि छैन होला। मेरा साथीले पनि दिक्दारी पोखे, 'मुलुकका नाममा विदेशी रकम ल्याउने र प्रशासनिक काममा नै बढी खर्च लेख्ने गरी सुविधा बढाउने कामचोरहरू हुन् यी सबै।'

यस्तो ढोगी प्रवृत्तिबाट टाढै बस्नु उचित लाग्यो। म मनमनै 'कम्बल ओढेर घिउ खाने मान्छेहरू। गलत प्रवृत्ति भएका र कर्तव्य भुलेका कामचोर अगुवाहरू' भन्ने सोच्दै फेरि नफर्किने गरी त्यहाँबाट निस्किएँ।

उच्च शिक्षा आर्जन गर्न विश्वविद्यालयको ढोकाभित्र त म करिब १५ वर्ष पहिले छिरेको थिएँ। म त्यहाँ पुग्नासाथ मलाई विद्यार्थीका सङ्गठनहरूमा आबद्ध हुन दबाब सुरु भएको थियो। कुनै समूहमा लाग्दिनँ भन्ने मेरो अठोटले मलाई एकलकाँटे बनायो। कक्षामा पढाइ भइरहेका समयमा हुल नै आएर पढाइ रोकिन्थ्यो। पढ्न गएको म, पढाइ नगर्ने अभियानको साक्षी बनेर बस्न बाध्य थिएँ। समय समयमा भइरहने समूहगत द्वन्द्व चपेटामा पिल्सिएको थियो हाम्रो पढाइ। त्यहाँ विद्रोह गर्न सक्ने तागत राख्न सक्ने परिस्थिति नै थिएन।

निकै मेहनत गरेर पढ्ने अब्बल विद्यार्थीहरू पनि नभएका भने होइनन्। उनीहरूको आभा परीक्षाफल प्रकाशनका समयमा मात्र चम्किन्थ्यो। अहिले उनीहरू मध्ये कोही सरकारी वा निजी पेसामा छन्। कतिपयले त ठूलो जहाज चढिसके।

एक दिन मेरा सहपाठीका पिताजी हाम्रो डेरामा आउनु भयो। जमानामा बनारसबाट पण्डित गर्नु भएकोले शास्त्र र विधिको परख गर्नु हुने पिताजी प्रेरणादायी लाग्यो मलाई। उहाँले हाम्रो चालचलन नियालेर हेर्नु भएको रहेछ।

धेरै कुरा बुझेको हुनाले पनि हामीसँग गुनासो पोख्न थाल्नु भयो, 'विश्वविद्यालयभित्र मुलुकको उन्नति र विकासको मन्थन गर्ने, आफ्नो गाउँ ठाउँको उन्नतिको चर्चा गर्ने, विश्वमा भइरहेका नयाँ प्रविधिको विस्तार र हाम्रा पुर्खाका लगनशीलताको परिचर्चा हुने गरेको देखिएन। बाटो देखाउनेले सही बाटो नदेखाए पछि गन्तव्यमा कसरी पुगिन्छ र? यस्तो देखेर मलाई दिग्दार लाग्यो।'

त्यसपछि अझ नमिठो टिप्पणी गर्नु भयो, 'तिमी युवाहरू पनि कम छैनौ। अभिभावकको शिरमा नाच्न पल्किएका छौ। मूल कामभन्दा अरू काममा रमाउने पथ विचलित बन्दै छौ।'

म उहाँको कुराले आफैँभित्र हराइरहेको थिएँ।

उहाँले अझ थप्नु भयो, 'विश्वविद्यालयले संस्कार सिकाउनु पर्ने हो। श्रम गर्न सिकाउनु पर्ने हो। मुलुकप्रति माया गर्न लगाउनु पर्ने हो। विद्वानहरू पनि कति गैर जिम्मेवार बन्न सकेका?'

मैले पुस्तकका पानामा अझ ध्यान बढाउन थालेँ। मैले स्नातक सकेपछि गाउँमै जागिर खाएर जिन्दगी चलाउने इरादा लिएको थिएँ। नभन्दै मेरो एक चरणको पढाइ सकियो। उत्कृष्ट नै नभए पनि छि नभन्ने गरी नेपाली विषयमा मैले स्नातक सकेँ।

गाउँमा फर्किएपछि मैले जागिर खान नजिकको विद्यालयमा आवेदन दिएँ। तर आफ्नो कट्टर कार्यकर्ता भर्ना गर्नुपर्ने त्यहाँको राजनीतिक परिवेशले म झन्डै थलिएँ। मलाई दलको सदस्यता लिए मात्र नियुक्ति पाउने भन्ने दबाब आयो। त्यसको प्रतिवाद गरेर बेरोजगार हुनुभन्दा बरु समर्पण गर्नु समयको बाध्यता हो भन्ने ठानेर म भित्रिएँ। त्यो दिनदेखि आजसम्म यही विद्यालयमा मेरो जीवन चलिरहेछ।

एक दिन मेरा हजुरबाको नजिकै बसेर म परीक्षाको उत्तर पुस्तिका परीक्षण गरिरहेको थिएँ। उहाँले मेरो नजिकै आएर भन्नु भयो, 'समाज सेवा गर्ने असल सोचले गर्नु पर्ने राजनीति आजभोलि कमाइ खाने भाँडो जस्तो बन्न थाल्यो। पुर्खाको समाज व्यवस्था पनि अब त बिस्तारै भताभुङ्ग हुन थाल्यो। आपसी कलह र हाम्रो समय व्यर्थै खेर गइरहेछ। नेतृत्वले बाटो नै पहिल्याउन सकेन। आफ्नो परिवार र आफन्तको लागि जे पनि गर्न पछि परेनन्। दुनियाँका लागि चाहिँ सोचेनन्।'

मैले उहाँतिर नजर घुमाएँ। यस उमेरमा आइपुग्दा उहाँको अपेक्षा धेरै थिए होलान्। अहिलेको अवस्थाले उहाँलाई खुसी बनाउन सकेन छ भन्ने लाग्यो।

मैले राजनीतिक नेतृत्वलाई यसरी नै गाली गरेको सुन्दै आएको थिएँ। समाज परिवर्तन गर्न नसकेको, मुलुकको गन्तव्य नै दिशाहीन बनाएको भनेर व्यक्ति व्यक्तिलाई ताकेर गालीको वर्षा बढिरहेको सुनिन्थ्यो। भ्रष्टाचारका विषय जोडेर समेत यसरी गाली गर्ने व्यक्तिहरू पनि आफैँ प्रश्नको घेरामा भने रहेका थिए।

खेतीपाती गरेर गुजारा गर्ने कृषकहरूलाई पनि टोलका भद्र भलाद्मीले यसरी उछितो काढी रहेका हुन्थे। उनीहरू भन्ने गर्थे, 'धेरै उत्पादन गर्न भनेर जैविक मल छाडे। रासायनिक मलको प्रयोग बढाए। जमिन बिग्रँदै आएको हेक्का गरेनन्। उत्पादनमा विषादी हालेर मान्छेको जीवनसँग खेलबाड गरिरहेका छन्।'

कुनै दिन गाउँ नजिकैको देउरालीमा चिया पिउन बसेको थिएँ। चिया निकै पातलो थियो। मैले चिया पातलो भएको गुनासो पोखेँ। चिया पसलेले अझ बढी गुनासो पोख्न थाले, 'यी गाई भैँसी पाल्ने मान्छेहरू दूधमा पानी हैन पानीमा दूध मिसाएर बेच्न ल्याउँछन्। यहाँ आइपुग्दा नै पातलो भएको दूध चियादानीमा मिसिँदा यस्तै हो।'

उनले अझ थपे, 'कसरी हुन्छ छिटै कमाउने धुनमा किसानले हामीलाई अन्याय गरिरहेका छन्।'

म अवाक् बनेँ। मनमा चल्तीको गीत याद आयो 'गर्नु गऱ्यौ बलराम भैँसी पालेर...।'

आज विद्यालयबाट फर्किँदा देउरालीको सानो चौतारीमा बसेर दिउँसोको घटना सम्झिरहेको थिएँ।

बर पिपलको बोटमा जोडी ढुकुर उड्दै आए। उनीहरू चुच्चो जोडेरै बसे। अर्को हाँगोमा बसेर कोइली कराउन थाल्यो। अलिक माथि लामपुछे गुँड लगाएको थियो। धनेश चरीको पौरख भोलि कक्षामा छलफल गराउन लायक थियो। लाटोकोसेरो दिनभर एकान्त मानेर हाँगामा नै तपस्या गरिरहेको थियो। न्याउरी मुसोले भने कहिलेकाहीँ उनीहरूलाई सताउँथ्यो।

मैले देखेँ, त्यहाँ एक किसिमको सुन्दर प्रकृति थियो। शीतल वट वृक्षमा सबै आआफ्ना हितमा तल्लीन थिए। एकले अर्कोलाई अगतिलो भनेर खिसीटिउरी गरेको जस्तो लागेन।

तीन/चार वटा कुकुरहरू बारीको बाली मडार्दै लखेटा लखेट गरिरहेका थिए। बारीको पल्लो डिलमा बहरहरू सिँगौरी खेलिरहेका थिए। म आफैँ झन्डै यस्तै सिँगौरीमा परेको झलझली याद आयो। खुसी र गुनासोको मिश्रित भावले म एकाग्र बनेछु।

जीवन बिताउन एउटा पेसा गर्नेलाई अर्को पेसा गर्नेले राम्रो देखिन्न रहेछ। राम्रो कसैलाई भन्न नहुने मान्छे र उसका घरपालुवाले मात्र रहेछ, क्यारे।

त्यही समयमा एक हुल बटुवा चौतारीमा आइपुग्छन्। थकाइ मार्न बसेका उनीहरूको अर्को गुनासो सुनियो। छिमेकीले छाडेका वस्तुले बाली खाइदिएछ। त्यसको अर्मल तिराउन सजिलो भएनछ।

मैले जीवनका यी सात घुम्तीहरूमा आफैलाई दगुराएँ। हरेक घुम्तीले त्यही बाटोको अर्को घुम्तीलाई सधैँ छल्ने रहेछ।

तेह्र वर्षपछि फेरि 'आचार्य'

झापा(प्रस) । भक्तराज आचार्यको जीवनीमा आधारित चलचित्र 'आचार्य' १३ वर्षपछि पुनः प्रदर्शन गरिने भएको छ । सन् २०११ मा सो चलचित्र प्रदर्शनमा आएको थियो ।

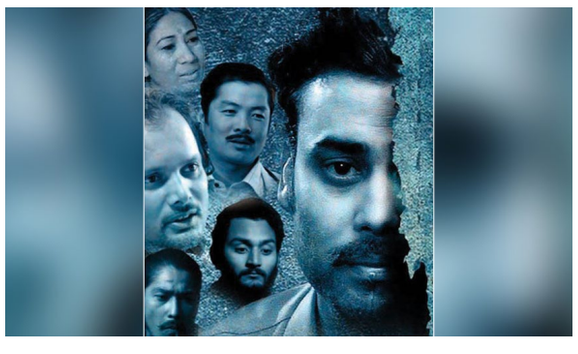

गायक तथा चलचित्रका कलाकार सत्यराज आर्चायका अनुसार आचार्यको सम्झनामा चलचित्र पुनः प्रदर्शन गर्न लागिएको हो । चलचित्रमा भक्तराज र सत्यराज मुख्य भूमिकामा देखिएका छन् । उनीहरूसँगै सुनिल पोखरेल, दयाहाङ राई अरुणा कार्की र विपिन कार्कीको अभिनय रहेको छ । सो चलचित्र प्रशान्त रसाइलीले निर्देशन गरेका छन् ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बिर्तामोड, झापा

सम्पर्क:
9825952680
9816063266
9825952677
9804994595
सेफ्टी तथा ढल सफाइ गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।
पहाडी क्षेत्रमा पनि सेवा उपलब्ध छ ।

प्रतिदिन वर्गीकृत विज्ञापन

अब मेसिनबाट घरको झ्याल तथा ढोकाको बुट्टा
PALcreation
bhadrapur road, birtamode
023-590580, 9852671580

सुपर काइनेटिक एक्सप्रेस कुरियर
राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय चिठि पत्र , पार्सल पठाउनु परे हामिलाई सम्झनुहोस ।
विगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर
सम्पर्क:
फोन: ०२३-५४०४७८
मो: ९८५२६७७३५५
बिर्तामोड (सिटि सेन्टर), झापा
अदुवा खोला छेउ

तपाईंकोमा प्रतिदिन आएन ?
नआएमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
०२३-५४३८२०

मानव डेन्टल
कॉंकरभिट्टारोड, बोलबम पेट्रोलपम्प पूर्व, बिर्तामोड
फोन: ०२३-५४२६१६, मो: ९८५२६४०४०५
स्वास्थ्य मुस्कान, स्वास्थ्य जीवन, यही हो मानव डेन्टलको पहिचान
दैनिक सेवाको लागि
❖डा. मेची अञ्चल अस्पतालबाट
❖डा. भैरहवाबाट
❖डा. काठमान्डौबाट

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

चन्द्रगढी, भद्रपुर	दमक	मेचीनगर	उर्लाबारी	इलाम, मंगलबारे	काकँरभिट्टा	झापा बजार
लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८७९१	विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०१३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८१७९९२४६२१	चारआली : ९८४२७०३०१३ गोबिन्द घिमिरे : ९८१५९५०१५०	रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिएटिभ आई: ०२१-५२५६१०	रणवीर लिम्बू ९८१६९८४७५७	फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४	बरत राजवंशी ९८१७०४९००१

आजको राशिफल

मेष रोकिएका कामहरू पुनः सुरु हुन सक्छन् । साहित्यिक क्षेत्रमा रुचि बढ्नेछ ।

वृष आज जिद्दीपनाले गर्दा काम बिग्रने डर छ । सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ ।

मिथुन सुखदुःख बराबरी खालको समय रहनेछ । सद्विचारले अभिप्रेरित लाभ मिल्नेछ ।

कर्कट जोशजाँगर र उमङ्ग बढ्नेछ । नयाँ काममा हात हाल्ने समय छ ।

सिंह सरकारी निकायको भय रहला । शेयर बजारले पनि साथ नदेला ।

कन्या मिष्ठान्न भोजन प्राप्ति होला । तपाईंलाई कसै कसैले भित्र भित्रै मन पराउन सक्छन्

तुला कलहको योग भएकाले कसैसँग बोल्दा वा ठट्टा गर्दा सतर्कता अपनाउनुहोला ।

वृश्चिक आर्थिक क्षेत्रमा सङ्कट आउला, तर साँझमा मन प्रसन्न रहनेछ ।

धनु आजको दिन उत्साहपूर्ण रहनेछ । विद्या र बुद्धिको विकास हुनेछ ।

मकर नयाँनयाँ ज्ञान सिक्ने मौका मिल्नेछ । राजनैतिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ ।

कुम्भ ठुलो कारोबारमा लगानी नगर्दा वेश हुनेछ । सामान हराउने भय पनि छ ।

मिन आज आफन्तसँग सहकार्यको अवसर मिल्नेछ । एउटै कामबाट दोहोरो लाभ